

Sundbyberg 2015-10-19

Dnr.nr: Fi2015/1581

Vår referens: Mia Ahlgren

Finansdepartementet

fi.registrator@regeringskansliet.se

Remissvar: En kommunallag för framtiden 2015:24

Handikappförbunden

Handikappförbunden är en samarbetsorganisation för 39 funktionshinderförbund som tillsammans representerar cirka 400 000 människor. Vårt mål är ett samhälle för alla. Vårt intressepolitiska arbete grundar sig på mänskliga rättigheter.

Sammanfattning

Utredningen om en kommunallag för framtiden överlämnade den 23 mars 2015 sitt betänkande " En kommunallag för framtiden." till regeringen. Utredningen har haft i uppdrag att föreslå en modernisering av kommunallagen.

Handikappförbunden vill stärka perspektivet mänskliga rättigheter och föreslår ett tillägg om att kommunernas verksamhet ska ske med respekt för den enskildes mänskliga rättigheter.

Vi välkomnar förslaget om talerätt för ideella organisationer eftersom vi tror att det kan bidra till att stärka rättigheter för innevånare i en kommun som har svårt att komma till tals.

Kommunikation ska ske på medborgarnas villkor. För många erbjuder digitala kanaler en bättre dialog. Men alla innevånare har inte tillgång till datorer. Därför ska det alltid vara behoven som styr format och kanal. All information och kommunikation ska utformas enligt krav på tillgänglighet och användbarhet.

Inledande synpunkter – förstärkning av medborgarperspektiv och mänskliga rättigheter

I april 2014 uttryckte FN¹ oro över att det är frivilligt för kommuner att följa upp rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Liknande oro har uttryckts i många andra sammanhang. Det har också lämnats förslag i SOU2010:70 Ny struktur för mänskliga rättigheter² på ett tillägg i kommunallagens 2 kap. 2 a § som vi åter vill lyfta fram. I utredningen finns även en konsekvensanalys för kommunala självstyret.

”Kommuner och landsting ska bedriva sin verksamhet med respekt för den enskildes mänskliga rättigheter enligt de internationella överenskommelser som Sverige har åtagit sig att följa.”

Vi har i flera remissvar tagit upp att medborgarperspektivet behöver stärkas i samhället och föreslagit en gemensam uppförandekod³, som rör anställda som utför offentliga tjänster. Men det gäller givetvis också anställda i kommuner.

Upphandling är ett viktigt verktyg för att genomföra konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och även FN:s nya utvecklingsmål för hållbar upphandling. Det är viktigt att öka beställarkompetensen i kommunerna och säkerställa att det ställs tillgänglighetskrav på allt som ska användas av människor.

¹ Se punkt 6 <http://www.manskligarattigheter.se/Media/Get/761/crpd-kommittens-slutsatser-och-rekommendationer-till-sverige-1-a-rapporten-april-2014-sv>

² SOU 2010:70 Ny struktur för mänskliga rättigheter <http://www.regeringen.se/contentassets/3da10d176fae4352bd4ee41b4bbd971a/ny-struktur-for-skydd-av-manskliga-rattigheter-sou-201070>

³ <http://www.hso.se/press/Senaste-nytt/Remissyttranden-om-privata-aktorer-i-varlfarden-bilstod-och-tillgangligt-resande/>

Synpunkter på vissa förslag

5 Bättre förutsättningar för en ändamålsenlig organisation

Handikappförbunden tillstyrker förslaget att styrelsen får en stärkt ställning. I övrigt när det gäller beställar-utförarorganisation hänvisar till vårt [remissvar på SOU2013:53](#)

6 Styrning och uppföljning av verksamhet som bedrivs i egen regi

Handikappförbunden tillstyrker förslaget om att egen verksamhet och privata utförare ska behandlas likvärdigt. Vi hänvisar också till vårt remissvar på Ägandeprövningsutredningen⁴.

8 Förtroendevalda och anställda i en ny kommunallag

Handikappförbunden tillstyrker förslag om tydligare rollfördelning mellan anställda och förtroendevalda, samt en instruktion för direktören.

Handikappförbunden betonar att det behövs förtydligande som rör 8.6.2 för att säkerställa att förslagen inte påverkar rättssäkerheten för enskilda i ärenden som rör myndighetsutövning. När det gäller ärenden om insatser enligt LSS så har enskilda rätt att muntligen vid besök lämna uppgifter inför nämnden, om det inte finns särskilda skäl mot det (8 a § LSS). Den rätten måste värnas och får inte undermineras av alltför långtgående delegationsmöjligheter.

9 Breddad rekrytering till kommunala bolagsstyrelser

Handikappförbunden anser att behovet av breddad mångfald och antidiskriminering behöver förtydligas när det gäller rekrytering.

10 – 13 Frågor som rör EU och upphandlingsfrågor

Handikappförbunden betonar kommunernas ansvar för att säkerställa mänskliga rättigheter som rör samhällsbyggnad och välfärdstjänster. EU:s upphandlingsdirektiv innehåller artiklar om krav på tillgänglighet i all upphandling av föremål som ska användas av människor, såväl allmänhet som anställda (tekniska specifikationer artikel 42) samt ökade möjligheter att välja leverantörer som har anställda med funktionsnedsättningar (artikel 77).

Beställarkompetensen, även kunskap om standarder för tillgänglighet, behöver stärkas i kommuner. Representanter för personer med funktionsnedsättning behöver involveras i förstudier

⁴ <http://www.hso.se/intressepolitik/Remisser/Inkomna-remisser-2013/Privata-utforare---kontroll-och-insyn-SOU-201353/>

inför upphandling, särskilt när det rör samhällsbyggnad och välfärdstjänster, så att det som upphandlas kan användas av alla kommuninnevånare.

Se även vårt [remissvar om Nya regler för upphandling](#).

14 Laglighetsprövning

Handikappförbunden tillstyrker förslaget om att ideella föreningar ska ha talerätt och överklaganderätt, då vi menar att det behövs för att stärka individuella rättigheter för innevånare som har svårt att komma till tals.

15 Verkställighet och rättelse av beslut

Handikappförbunden tillstyrker förslag om att skärpa regler för verkställighet.

16 En webbaserad kommunal anslagstavla

Handikappförbunden tillstyrker förslaget om webbaserad information, med tillägget att krav på tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning ska gälla, samt att parallella informationskanaler ska finnas. Riktlinjer för tillgänglighet finns bland annat formulerade av Myndigheten för delaktighet

17 En förbättrad kommunal revision

Handikappförbunden anser inte att förslagen är tillräckliga för att säkerställa rättssäkerhet samt att kommuner lever upp till konventioner om mänskliga rättigheter.

Vi föreslår att en oberoende revision av kommuner utreds.

Med vänlig hälsning

Stig Nyman

Ordförande

Handikappförbunden